

Sygn. akt III Cz 856/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Magdalena Hupa-Dębska (spr.)

Sędziowie: SO Leszek Dąbek

SR (del.) Barbara Glenc-Poślednik

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. C. (C.)

przeciwko (...) Spółce (...) „B.-Z.-J.(...) w J.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju

z dnia 1 marca 2016 r., sygn. akt I C 2491/14

postanawia:

1. oddalić zażalenie,
2. zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSR (del.) Barbara Glenc-Poślednik SSO Magdalena Hupa – Dębska SSO Leszek Dąbek

UZASADNIENIE

Zaskarżonym rozstrzygnięciem Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju, po uprzednim częściowym jedynie uwzględnieniu powództwa i oddaleniu go w pozostałym zakresie, odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanej. Wskazał Sąd, że powód wprawdzie przegrał sprawę w znacznej części, gdyż domagał się kwoty 13.800 zł, a uzyskał jedynie 1.682 zł, jednak wysokość dochodzonego roszczenia ustalił w oparciu o sporządzony przed procesem operat rzeczoznawcy majątkowego, co mogło u niego wywołać subiektywne przekonanie o wysokości przysługującego mu wynagrodzenia. Ostatecznie Sąd przyjął inny sposób obliczenia należnego powodowi wynagrodzenia w oparciu o opinię powołanego w sprawie biegłego, co nie zmienia tego, że powód mógł być subiektywnie przekonany o słuszności swego żądania, co przemawia za zastosowaniem art. 102 kpc.

Z zażaleniem na to rozstrzygnięcie wystąpiła pozwana, domagając się jego zmiany i zasądzenia na jej rzecz od powoda kwoty 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Wniosła o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzuciła naruszenie art. 102 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie przy braku szczególnych okoliczności pozwalających na odstępstwo od zasady ponoszenia kosztów przez stronę przegrywającą wyrażoną w art. 98 kpc, którego naruszenie również wskazywała. Podniosła zarzut dowolnej oceny dowodów w powyższym zakresie i tym samym naruszenia art. 233 § 1 kpc. Argumentowała, że wynik procesu wskazuje na

przegraną powoda w znacznej części, co uzasadnia obciążenie go kosztami procesu, tymczasem obciążona nimi została pozwana. Powód nie kwestionował opinii biegłego, a mimo to nie ograniczył żądania pozwu. Podkreślała, że powód wyraził zgodę na posadowienie linii elektroenergetycznej, co wynika z doświadczenia życiowego i jego postępowanie uznała za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Zdaniem pozwanej, w sprawie nie wystąpił szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający na zastosowanie art. 102 kpc i odstąpienie od rozstrzygnięcia zgodnie z zasadą przewidzianą w art. 98 kpc.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego wywodząc, iż zaskarżone rozstrzygnięcie jest prawidłowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do prawidłowości zastosowania regulacji z art. 102 kpc wskazać wypada, że powinno ono być oceniane przez pryzmat całokształtu okoliczności, które uzasadniają odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu, zawartych w art. 98 kpc. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące poza nim. Okoliczności te zaś powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Ferując zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji kierował się usprawiedliwionym subiektywnym przekonaniem powoda o zasadności dochodzonego roszczenia. Ocena jego prawidłowości wymaga przytoczenia dalszych okoliczności świadczących o postawie obu stron zarówno w toku procesu, jak i w okresie wcześniejszym. Otóż zanim powód wystąpił z pozwem przeciwko pozwanej o zapłatę 13.800 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości w zakresie przebiegu linii elektroenergetycznej za okres od VI 2011 r. do IX 2014 r., prowadził z pozwaną korespondencję w tym przedmiocie (k. 17-24). Wynika z niej, że przed zawiśnięciem sporu pozwana nie kwestionowała roszczenia powoda co do zasady i każda ze stron zleciła wykonanie operatów szacunkowych innym rzeczoznawcom. Powód uzyskał operat szacujący wysokość miesięcznego wynagrodzenia na 345 zł, natomiast w piśmie z dnia 28 kwietnia 2014 r. (k. 22-23) pozwana wskazała, że uzyskany przez nią operat szacuje to wynagrodzenie na poziomie 270 zł miesięcznie i złożyła propozycję ugody, zgodnie z którą za 34 miesiące bezumownego korzystania z nieruchomości zapłaci powodowi 9.180 zł (zgodnie ze stawką, przy której obstawał powód, byłoby to 11.730 zł), przy czym do ugody nie doszło. Występując z pozwem powód mógł być zatem przekonany nie tylko o tym, że jego roszczenie jest usprawiedliwione co do zasady, ale również w przeważającej mierze co do wysokości. Tymczasem w odpowiedzi na pozew pozwana przyjęła odmienne stanowisko, kwestionując roszczenie powoda co do zasady i twierdząc, że powód wyraził zgodę na posadowienie linii elektroenergetycznej, co czyni pozwaną posiadaczem służebności w dobrej wierze, nie zobowiązanym do zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. Co do zasady pozwana proces przegrała, skoro Sąd pierwszej instancji ustalił, że linię posadowiła bez zgody powoda, co uprawnia go do żądania wynagrodzenia na podstawie art. 225 kc w związku z art. 224 § 2 kc. Rozstrzygnięcie w tym zakresie jest prawomocne, toteż zawarta w zażaleniu polemika co do powyższego ustalenia nie może odnieść skutku. Ustalenie wysokości należnego powodowi wynagrodzenia na poziomie 1.682 zł nastąpiło w oparciu o przeprowadzony w toku postępowania dowód z opinii biegłego, która nie była kwestionowana. Powód istotnie nie ograniczył żądania pozwu, niemniej pozwana również nie zmieniła stanowiska, wciąż kwestionując roszczenie co do zasady.

Przedstawione postawy prezentowane przez strony pozwalają na przyjęcie prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. Wprowadzie samo matematyczne porównanie wyniku sporu do żądania pozwu wskazuje na odpowiedzialność powoda za koszty procesu. Niemniej należy mieć na uwadze, że spór dotyczył nie tylko wysokości wynagrodzenia, ale przede wszystkim zasadności roszczenia o wynagrodzenie i w tym zakresie pozwana musi być uznana za stronę przegrywającą. Nadto za przyjętym przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięciem przemawia wskazana zmiana postawy pozwanej w toku procesu, w porównaniu do prezentowanej przed zawiśnięciem sporu. Pozwana przed procesem uznawała roszczenie powoda w około 78 %, zatem również jej postawa utwierdzała go w decyzji o wytoczeniu powództwa. Brak ze strony powoda ograniczenia żądania pozwu nie wpływał przy tym znacząco na przebieg procesu,

skoro po uzyskaniu opinii biegłego sprawa dojrzała do rozstrzygnięcia. Wbrew twierdzeniom zażalenia, zaskarżonym postanowieniem nie obciążono pozwanej kosztami postępowania w całości, skoro Sąd jedynie nie obciążył powoda poniesionymi przez pozwaną kosztami zastępstwa procesowego. Łącznie koszty procesu wyniosły 5.524 zł, z czego powód poniósł 3.107 zł, czyli więcej niż koszty pozwanej wynoszące 2.417 zł.

Reasumując, porównanie postaw i stanowisk stron przemawia przeciwko obciążeniu powoda kosztami postępowania w całości, jak tego chce skarżąca. Wbrew jej zarzutom, w sprawie wystąpiło szereg okoliczności szczególnych, pozwalających na odstępstwo od zasady z art. 98 kpc

i rozstrzygnięcie o kosztach procesu w oparciu o art. 102 kpc. Nie doszło zatem przy ferowaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia do wskazywanych w zażaleniu naruszeń prawa procesowego.

Dlatego na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc, bezzasadne zażalenie pozwanej oddalono. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w oparciu o art. 98 kpc w związku z art. 108 § 1 kpc oraz § 2 pkt 3 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSR (del.) Barbara Glenc-Poślednik SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Leszek Dąbek